

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

FACTORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS IN SAKON NAKHON PROVINCE

พงษ์ธนรรธ วิเศษทอง* วัลนิกา ฉลากบาง และ อภิสิตธิ์ สมศรีสุข

Pongtanut Wisettong*, Wannika Chalabang and Apisit Somsrisuk

สาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร 47000

Program in Educational Administration and Development, Faculty of Education,

Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon 47000, Thailand

*Corresponding Author: pongtanut.wis@gmail.com

รับบทความ 13 กุมภาพันธ์ 2567 แก้ไขบทความ 14 มีนาคม 2567 ตอรับบทความ 18 มีนาคม 2567 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู รวมทั้งสิ้น จำนวน 374 คน ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.31–0.92 และค่าความเชื่อมั่น 0.97 ส่วนแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.38–0.90 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ปัจจัยที่ส่งผลมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านผู้บริหารโรงเรียน และด้านครูผู้สอน มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 79.50
5. แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้เพียงพอเพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนสามารถพัฒนาได้โดยโรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการของชุมชน 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนาได้โดยจัดอบรมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอน และสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนนิเทศการสอนของครูผู้สอนเป็นระยะ ๆ อย่างชัดเจน และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาภายใต้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และ 4) ด้านครูผู้สอนสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นำมาเปรียบเทียบกับข้อมูล

ผลการดำเนินงานและวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ค้ายกย่องชมเชยเพื่อสร้างขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงาน

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the factors affecting the effectiveness of academic administration of the educational opportunity expansion schools in Sakon Nakhon Province. The study sample, selected through multi-stage random sampling, consisted of 374 participants, including school administrators and teachers. The instrument for data collection was a set of 5-rating scale questionnaires. The questionnaire on factors affecting the effectiveness of academic administration of schools obtained the content validity index ranging from 0.60 to 1.00, the discrimination power index ranging between 0.31 and 0.92, and the reliability of 0.97, and the other questionnaire regarding the effectiveness of academic administration of schools, with the content validity index ranging between 0.60 and 1.00, the discrimination power index ranging from 0.38 to 0.90 and the reliability of 0.98. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows.

1. The factors affecting the effectiveness of academic administration of the educational opportunity expansion schools were overall at a high level.
2. The effectiveness of academic administration of the educational opportunity expansion schools was overall at a high level.
3. The factors affecting the effectiveness of academic administration of the educational opportunity expansion schools, overall, showed a positive correlation at a high level with the .01 level of significance.
4. The factors affecting the effectiveness of academic administration of the educational opportunity expansion schools had the predictive power at 79.50 percent, consisting of Media, Equipment and Educational Technology, School-Community Relationship and Participation, School Administrators, and Teachers.
5. The guidelines for developing the factors affecting the effectiveness of academic administration of the educational opportunity expansion schools comprised four components: 1) Media, Equipment, and Educational Technology. Teachers and school personnel should be trained in the use of media, educational technology, and essential equipment to support and organize high-quality learning management, 2) School-Community Relationship and Participation. Schools should create opportunities for parents and communities to actively participate in educational planning and organize various activities continuously. They should also foster cooperative networks among schools, parents, and communities to jointly develop education that aligns with the local context and meets the community's needs, 3) School Administrators. School administrators should receive training to enhance their knowledge and understanding of current learning management and curriculum. This will enable them to collaboratively analyze and develop learning management and curricula with teachers. In addition, school administrators should plan the teaching supervision for teachers regularly and foster a shared understanding of teaching supervision for development using friendly supervision, 4) Teachers. Schools are advised to encourage teachers and school personnel to enhance their professional development through training and experience-sharing in learning management, to foster awareness among teachers and personnel about developing students aligning with the curriculum standards and school curricula, ensuring systematic reporting of performance and operational plans, and promoting a culture of recognition and praise to create good workplace morale.

Keywords: Factors Affecting, Effectiveness of Academic Administration, Educational Opportunity Expansion School

บทนำ

การศึกษาถือเป็นหัวใจของการพัฒนาเพื่อมุ่งให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด การจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเกิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาส่งผลสะท้อนต่อคุณภาพการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับหลักการในการดำเนินการการศึกษาของชาติ และการจัดการศึกษาตามนโยบาย แผนการศึกษา แผนปฏิบัติราชการ มีจุดมุ่งหมายที่จะแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อให้ได้มาตรฐานและตัวชี้วัด การบริหารจัดการศึกษา เป็นไปอย่างครอบคลุมและถูกต้อง ภารกิจในการดำเนินการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติและดำเนินไปพร้อมกับการส่งเสริมสนับสนุนของผู้มีส่วนและเกี่ยวข้อง มีความเข้าใจในเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจนและถูกต้องตรงกัน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2553, หน้า 26) ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาโดยมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ ใฝ่เรียนรู้แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ มีสุขภาวะ ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเอื้ออาทร รวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 17–19)

การบริหารงานวิชาการถือได้ว่าเป็นงานที่สำคัญสำหรับโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียนและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารเพราะเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการเพราะเป็นกระบวนการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และขอบข่ายของงานวิชาการเป็นขอบข่ายที่กว้างและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารจัดการ (จรุณี เก้าเอี้ยน, 2557, หน้า 3)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลอย่างสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของชาติซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ (Muijs และ Reynold, 2002, p. 11) เพราะถ้าหากว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำแสดงให้เห็นว่านักเรียนขาดความรู้ความสามารถ จะเป็นจุดอ่อน อย่างยิ่งที่คอยอุดรั้งทำให้พลเมืองของประเทศไม่มีความพร้อมในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ ผลจากการทดสอบระดับชาติ พบว่า คุณภาพผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น สาเหตุเกิดจากหลายปัจจัย ปัจจัยหลัก คือ ครู ซึ่งโรงเรียนจำนวนหนึ่งขาดแคลนครู บางแห่งไม่มีครูสอนเฉพาะวิชา หรืออาจเกิดจากหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และไม่เน้นการฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 6) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เพราะเป็นงานที่ช่วยให้แก่นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุก ๆ ด้านตามมาตรฐานการศึกษาของชาติที่กำหนดไว้ (มยุรี สมใจ, 2551, หน้า 12)

จากหลักการ และเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนและการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาและเป็นข้อมูลในการจัดวางแผนการจัดการศึกษาด้านวิชาการของโรงเรียนให้เหมาะสมและอาจจะนำไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ ในการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

5. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างชุมชนใกล้เคียงกับโรงเรียนในการจัดตั้งสมาคม ชมรมผู้ปกครองและศิษย์เก่า การจัดประชุมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ต่อผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรท้องถิ่น มีการส่งเสริมสนับสนุน และติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน มีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม รวมถึงโรงเรียนมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

1.2 ด้านผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการงานวิชาการ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการวางแผนและการปฏิบัติงานตามแผน มีการกำกับติดตามนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้ทุกคน มีส่วนร่วมในการทำงานอย่างมีเหตุผล มุ่งความสำเร็จของงาน มีการวางแผนเป้าหมายของงานที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ มุ่งเน้นการพัฒนางาน พัฒนาบุคลากรและส่งเสริมความภูมิใจในการทำงานวิชาการ

1.3 ด้านครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานด้านวิชาการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและสอนตรงตามวิชาเอก มีการวัดประเมินผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เข้ารับการอบรมพัฒนาบุคลากร และพัฒนางานวิชาการ มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนางานวิชาการ มีทัศนคติที่ดีต่องานวิชาการ มีส่วนร่วมในการทำงานวิชาการอย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม

1.4 ด้านการจัดการงบประมาณ หมายถึง สภาพของการจัดสรรงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับการวางแผนด้านวิชาการ จัดทำงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าให้กับแผนงาน มีการใช้งบประมาณตามแผนและโครงการ มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในการวางแผนการใช้งบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดความคุ้มค่าและประหยัด ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้งบประมาณของโรงเรียนได้

1.5 ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพทางกายภาพที่แสดงถึงความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้ได้ผลดี ได้แก่ การจัดเตรียมอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ มีการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อม มีอาคารสถานที่ที่มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ มีที่ตั้งและบรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย และสวยงาม มีการกำหนดระเบียบการใช้พื้นที่สวดครุภัณฑ์และจัดเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่สวดครุภัณฑ์ รวมถึงมีสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร ห้องเรียนมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

1.6 ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินการวางแผน จัดหา บำรุงรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ของครู และมีสภาพพร้อมใช้งาน มีการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา มีการส่งเสริมให้ผู้เชี่ยวชาญได้มีส่วนร่วมให้คำแนะนำ จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูนำวัสดุท้องถิ่นมาผลิตสื่อการเรียนการสอนตลอดจนส่งเสริมให้มีการใช้ห้องสมุดในโรงเรียนและสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกชนิดในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนตามภารกิจของโรงเรียน รวมถึงกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาระบบการเรียนรู้อาจารย์และนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 8 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรซึ่งเริ่มตั้งแต่การประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างหลักสูตร และให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของ

โรงเรียน การวางแผนการดำเนินงานจัดทำหลักสูตร จัดทำเอกสารและคู่มือหลักสูตร ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน และจัดครูผู้สอนประจำรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมถึงการเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน มีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนและส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียน การจัดทำแผนการสอน กำหนดกิจกรรม จัดเตรียมสื่อการเรียน การสอน การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูผู้สอน ส่งเสริมปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กำกับ ติดตาม ประเมินผล สอนซ่อมเสริม และปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สรุปและรายงานผลการจัดการเรียนการสอน

2.3 การวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดระเบียบปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในแต่ละกลุ่มสาระ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลผู้เรียน ด้วยวิธีการหลากหลายทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลแก่นักเรียนและผู้ปกครอง มีการประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล ติดตาม ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผล จัดให้มีคณะกรรมการวัดผลของโรงเรียน รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

2.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนที่ทันสมัย จัดให้มีคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการเรียนการสอน มีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม รวมทั้งการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้แก่ผู้สอนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อทั้งในและนอกโรงเรียน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่น

2.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือครูเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและการทำวิจัย โดยมีการวางแผนการนิเทศ จัดตั้งคณะกรรมการนิเทศ คัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้นิเทศ กำหนดปฏิทินการนิเทศ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ ประชุมร่วมกับครูเพื่อสะท้อนผลการนิเทศ นำผลการนิเทศไปวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ตลอดจนมีการประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาการนิเทศ

2.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของโรงเรียนอย่างละเอียดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพแก่ครู มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ จัดทำเอกสาร หลักฐานและนำผลการประกันคุณภาพมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยบุคลากรของโรงเรียนหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนนั้น ๆ อย่างเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ต่อการ นำไปปฏิบัติ

2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาการวิจัยปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของครู มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย พัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และมีการสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.8 การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษานโยบายและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนแล้ววางแผนงานด้านงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยมีการสำรวจความต้องการที่จะรับการสนับสนุนทางวิชาการ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนหรือองค์กรอื่น จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีด้านวิชาการของโรงเรียน กำหนดวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านวิชาการเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร หมายถึง วิธีการยกระดับ ปรับปรุง หรือพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการโดยผู้วิจัยนำปัจจัยที่ส่งผลที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครมาร่างแนวทางพัฒนาและทำเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหรือเสนอแนะวิธีการ หรือแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพิ่มเติม

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียน และ 4) ด้านครูผู้สอน

4. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (มัธยมศึกษาตอนต้น) ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1-3 ในปีการศึกษา 2565

5. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2565

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2565

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

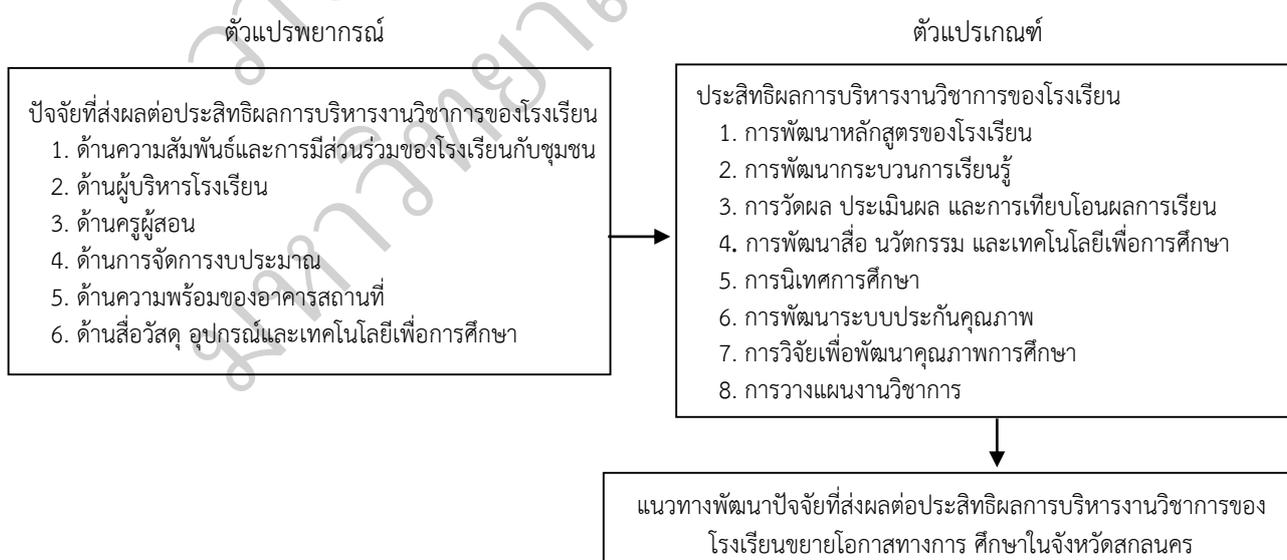
ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก เอกสาร ทฤษฎี บทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกเป็นประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามแนวคิดของ พิบูล ไชยแสน (2557); กิตติมา มั่นคิด (2558); เขมสมร ไชงศรี (2558); อัจฉพร อังกินันท์ (2558); ปณตนนท์ เกียรติประภากุล (2559); สุชาติดา ถาวรชาติ (2559); พรนภา บุราณรมย์ (2560); จุฑารัตน์ ขาวกริบ (2562); อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) และไทพนา ป้อมหิน (2562) ซึ่งมีจำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 2) ด้านผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านการจัดการงบประมาณ 5) ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ และ 6) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามแนวคิดของ จิตติพร จิตตรี (2556); ดวงพร แสนภูวา (2559); ราตรี สอนดี (2559); ปาริฉัตร โชติจันทร์ (2560); ภาคภูมิ ทองลาด (2561); สุรีย์พร ฟากพื้น (2561); ไทพนา ป้อมหิน (2562); ศิวพร ละหารเพชร (2562); อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) และภัทรสุดา เกิดแสง (2563) ซึ่งมีจำนวน 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และ 8) การวางแผนงานวิชาการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบจาก เอกสาร ทฤษฎี บทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

ระยะที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,528 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (2565, หน้า 12); สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 (2565, ออนไลน์); สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 (2565, หน้า 9–14))

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 374 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (1967, อ้างถึงใน ณททัย ราตรี, 2556, หน้า 120) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน และสังกัด ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.31–0.92 และค่าความเชื่อมั่น 0.97

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.38–0.90 และค่าความเชื่อมั่น 0.98

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการหาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อตัวแปรเกณฑ์มาสร้างแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียน และ 4) ด้านครูผู้สอน ซึ่งมีความถี่ตั้งแต่ 4–5 หรือร้อยละ 80–100

3. วิธีรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยการจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 374 ฉบับ เก็บข้อมูลรูปแบบเอกสารและรูปแบบออนไลน์ (Google Form) และรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนต่อไป

3.2 การหาแนวทางพัฒนาสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นในการบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยขออนุญาตหมายผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้าประมาณ 1 สัปดาห์ แล้วนำบทสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ จากนั้นมารวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายด้าน แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร	ผลการวิเคราะห์		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน (X_1)	3.95	0.80	มาก
2. ด้านผู้บริหารโรงเรียน (X_2)	3.97	0.67	มาก
3. ด้านครูผู้สอน (X_3)	4.00	0.62	มาก
4. ด้านการจัดการงบประมาณ (X_4)	4.03	0.91	มาก
5. ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ (X_5)	3.93	0.78	มาก
6. ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_6)	4.07	0.78	มาก
เฉลี่ย	4.00	0.61	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ด้านการจัดการงบประมาณ 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านผู้บริหารโรงเรียน 5) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน และ 6) ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่

การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายด้าน แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร	ผลการวิเคราะห์		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน (Y_1)	4.08	0.71	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_2)	4.06	0.71	มาก
3. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน (Y_3)	4.08	0.69	มาก
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา (Y_4)	4.09	0.67	มาก
5. การนิเทศการศึกษา (Y_5)	4.26	0.78	มาก
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ (Y_6)	4.02	0.74	มาก
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_7)	3.85	0.79	มาก
8. การวางแผนงานวิชาการ (Y_8)	3.99	0.85	มาก
เฉลี่ย	4.06	0.61	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การนิเทศการศึกษา 2) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการ 4) การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) การวางแผนงานวิชาการ และ 8) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ดังตาราง 3

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมกับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	ระดับความสัมพันธ์
X	1.00	-	-	-	-	-	-	.87**	สูง
X ₁	.77**	1.00						.70**	สูง
X ₂	.86**	.46**	1.00					.71**	สูง
X ₃	.56**	.58**	.40**	1.00				.46**	ปานกลาง
X ₄	.88**	.44**	.93**	.35**	1.00			.71**	สูง
X ₅	.90**	.64**	.82**	.49**	.86**	1.00		.74**	สูง
X ₆	.83**	.54**	.62**	.45**	.69**	.71**	1.00	.80**	สูง

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .87$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร ดังตาราง 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรที่รับผิดชอบคัดเลือกเข้าสมัครปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร	R	R ²	Adj R ²	b	S.E.	β	t	Sig
1. ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X ₆)	.802	.644	.643	.366	.026	.470	14.151**	.000
2. ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน (X ₁)	.865	.748	.746	.224	.025	.295	8.823**	.000
3. ด้านผู้บริหารโรงเรียน (X ₂)	.890	.792	.790	.227	.029	.252	7.906**	.000
4. ด้านครูผู้สอน (X ₃)	.892	.795	.793	.070	.029	.072	2.967**	.000
ค่าคงที่	-	-	-	.503	.111	-	4.548**	.000

จากตาราง 4 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X₆) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน (X₁) ด้านผู้บริหารโรงเรียน (X₂) และด้านครูผู้สอน (X₃) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 79.50 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .793 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .111

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .503 + .366X_6 + .224X_1 + .227X_2 + .070X_3$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .470Z_6 + .295Z_1 + .252Z_2 + .072Z_3$$

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครเพื่อหาแนวทางพัฒนา ดังตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร	ตัวแปรส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร	สรุปผล
X ₁	ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน	√	ควรพัฒนา
X ₂	ด้านผู้บริหารโรงเรียน	√	ควรพัฒนา
X ₃	ด้านครูผู้สอน	√	ควรพัฒนา
X ₄	ด้านการจัดการงบประมาณ	×	-
X ₅	ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่	×	-
X ₆	ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	√	ควรพัฒนา

จากตาราง 5 แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอเพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนสามารถพัฒนาได้โดยโรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการของชุมชน 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนาได้โดยจัดอบรมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอน และสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนนิเทศการสอนของครูผู้สอนเป็นระยะ ๆ อย่างชัดเจน และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาภายใต้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และ 4) ด้านครูผู้สอนสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นำมาเปรียบเทียบข้อมูลผลการดำเนินงานและวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ค้ายกย่องชมเชยเพื่อสร้างขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงาน

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ในการบริหารงานวิชาการนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้านเข้ามามีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิผลของงานวิชาการในโรงเรียน ซึ่งอาจประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของบุคคลในองค์กร การทำงานเป็นทีม นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ งบประมาณ ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปวีณา เหล่าลาด (2557, หน้า 103–104) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 อันดับแรก ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และครูผู้สอน และสอดคล้องกับ ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 157–158) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้านได้แก่ด้านปัจจัยด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก 3 ด้านได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ของผู้บริหาร ด้านคุณภาพการสอนของครู ด้านผู้ปกครองและชุมชน ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า โรงเรียนมีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของงานวิชาการแก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาการจัดการศึกษาและพัฒนางานวิชาการ มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรนภา บุราณรัมย์ (2560, หน้า 91–92) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตร และการนิเทศภายใน และสอดคล้องกับ ญัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 124–125) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิ่งโขง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .871 ทั้งนี้ อาจเพราะว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครเกิดจากผู้บริหารโรงเรียนครูและบุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารและดำเนินงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัย สุชาติ ภาวชาติ (2559, หน้า 138) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ พรนภา บุราณรัมย์ (2560, หน้า 91–92) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยที่ส่งผลมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านผู้บริหารโรงเรียน และด้านครูผู้สอน โดยทั้ง 4 ปัจจัย มีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 79.50 ทั้งนี้อาจเพราะว่า โรงเรียนให้การส่งเสริมสนับสนุนสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้บรรลุผล โดยการ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสม และเพียงพอให้ครูผู้สอนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการส่งเสริมสนับสนุน และติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างมีเหตุผล และมีการนิเทศติดตาม การปฏิบัติงานวิชาการของบุคลากรทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราตรี สอนดี (2559, หน้า 146) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านบริหาร สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิได้ร้อยละ 78.24 สอดคล้องกับ ญัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 124–125) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิ่งโขง พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ และด้านครูผู้สอน มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 74.80

แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียน

กับชุมชนสามารถพัฒนาได้โดยโรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการของชุมชน 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนาได้โดยจัดอบรมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอน และสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนนิเทศการสอนของครูผู้สอนเป็นระยะ ๆ อย่างชัดเจน และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาภายใต้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และ 4) ด้านครูผู้สอนสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลผลการดำเนินงานและวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ค้ายกย่องชมเชยเพื่อสร้างขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงาน ทั้งนี้เพราะประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการที่เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนจำเป็นต้องสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอ เพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการของชุมชน สร้างความตระหนักและความสำคัญของงานวิชาการโรงเรียนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการเปรียบเทียบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานวิชาการในแต่ละปีการศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตตินัย วังษาเนา (2564, หน้า 197) ได้เสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านบุคลากรและการพัฒนาบุคลากร 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านงบประมาณ และ 5) ด้านบรรยากาศ และสอดคล้องกับ กิตติชัย อาจหาญ (2565, หน้า 171–172) ได้เสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านงบประมาณ และ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร เขต 1 มี 4 ตัวแปร จึงนำปัจจัยดังกล่าวมาหาแนวทางพัฒนา ซึ่งได้แก่ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนสามารถพัฒนาได้โดยโรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนาได้โดยจัดอบรมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอน และ 4) ด้านครูผู้สอนสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ แต่ปัจจัยที่ส่งผลมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ดีที่สุด คือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้นในพัฒนาประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความพร้อมและเพียงพอ เพื่อส่งผลดีต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในขณะที่เดียวกันควรส่งเสริมการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีอำนาจพยากรณ์ทุก ๆ ด้าน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

สรุป

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร จะเห็นได้ว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะเป็นผลสำเร็จได้เกิดจากการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการเลือกสรรวิธีการที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุผล ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องดำเนินการในเชิงของการพัฒนา โดยมีเป้าหมายสูงสุด เพื่อให้เด็กไทยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้สอดคล้อง

กับการพัฒนาประเทศชาติ โดยงานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการทั่วไปให้โรงเรียนมากที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29–30) ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และ 8) การวางแผนงานวิชาการ และ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีปัจจัยที่สำคัญ 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 2) ด้านผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านการ จัดการงบประมาณ 5) ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ และ 6) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัด สกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยที่ส่งผลมีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านผู้บริหารโรงเรียน และด้านครูผู้สอน โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 79.50 และ 5) แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสกลนครมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่าง มีคุณภาพ 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนสามารถพัฒนาได้โดยโรงเรียนควรมีการเปิดโอกาส ให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง สนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท และตอบสนองความต้องการของชุมชน 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนาได้โดยจัดอบรมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ร่วมกับ ครูผู้สอน และสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนนิเทศการสอนของครูผู้สอนเป็นระยะ ๆ อย่างชัดเจน และสร้างความเข้าใจ ร่วมกันในการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาภายใต้การนิเทศแบบกัลยาณมิตรและ 4) ด้านครูผู้สอนสามารถพัฒนาได้โดยส่งเสริมให้ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาดตนเอง โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นำมาเปรียบเทียบข้อมูลผลการดำเนินงานและวางแผนการดำเนินงานอย่าง เป็นระบบตลอดจนมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ค้ายกย่องชมเชยเพื่อสร้างขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงาน ฉะนั้นแล้วการบริหารงาน วิชาการจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทั้งตัวผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน สื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยี การจัดการงบประมาณ ความพร้อมของอาคารสถานที่ ตลอดจนความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ดังผลการวิจัย ของ ราตรี สอนดี (2559, หน้า 146) ญัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 125) และ ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 158) ที่พบตรงกันว่า ปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน หรือหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีอย่างเพียงพอเพื่อให้โรงเรียนได้จัดการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน หรือหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในแก่ครู มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อดำเนินการนิเทศภายในตามกระบวนการนิเทศอย่างเหมาะสมและสร้างความเข้าใจในบทบาทระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศภายใต้ความเป็นกัลยาณมิตร รวมถึงนำผลการนิเทศไปพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน หรือหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องสนับสนุนและจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งาน และส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดสกลนคร 1 ได้ดีที่สุด คือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้น ในพัฒนาประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความพร้อมและเพียงพอเพื่อส่งผลดีต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

1.5 แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 3) ด้านผู้บริหารโรงเรียน และ 4) ด้านครูผู้สอน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน หรือหน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำแนวทางพัฒนาในประเด็นดังกล่าวไปใช้ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลดีกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบและยืนยันผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กิตติชัย อัจฉาญ. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กิตติมา มั่นคิด. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 1(12), 18-29.

เชชมสร โข่งศรี. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทุกยุคและแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

จิตติพร จิตตรี. (2556). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

จุฑารัตน์ ขาวกริบ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

- ณัฐดนัย วงษาเนา. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐธิดา งามตา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ณหทัย ราตรี. (2556). สถิติเบื้องต้น: แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงพร แสนภูวา. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไทพนา ป้อมหิน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. สารนิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ปณตพนธ์ เกียรติประภากุล. (2559). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะขั้นสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ปวีณา เหล่าลาด. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปาริฉัตร โชติจันทร์. (2560). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรนภา บุราณรมย์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิกุล ไชยแสน. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทรสุดา เกิดแสง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มยุรี สมใจ. (2551). การบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติกลุ่มโรงเรียนปาง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี สอนดี. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ภาควิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศิวพร ละหารเพชร. (2562). ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2565). ข้อมูลสารสนเทศ BIG DATA สพป. สกลนคร เขต 1. เข้าถึงได้จาก <http://bigdata.sakonarea1.go.th>. 25 ตุลาคม 2565.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. (2565). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2565. สกลนคร: กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2565). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2565. สกลนคร: กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง 2552-2561. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- สุรีย์พร ฟากพื่น. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(3), 27-40.
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อัชฌพร อังกินันท์. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถาบันการอาชีวศึกษา. รายงานการวิจัย. อุตรธานี: วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี.
- Muijs, D., & Reynolds, D. (2002). Teacher's beliefs and behaviors: What really matters. *Journal of Classroom Interaction*, 37, 3-15.

วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร